

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

In circuitu sedis sedilia vigintiquatuor, & super thronos vigintiquatuor seniores sedentes, circum amicti vestimentis albis, & in capitibus eorum coronæ aureæ. Sectio IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

cum locū ita transfudit, Quam tūc de manu Amorrhai oratione mea, & deprecatione mea, proculdubio misericordiam diuinā intellexit, per quam Deus orationem Iacob exaudiuit: quippe cum nostrā deprecationes Dei misericordia innotantur.

Atque hunc arcum Dauid in calum intendit Psal. 50. cum dixit: Misere mei VI.

Deus secundum magnam misericordiam tuam, &c. Quam eandem ob causam, visioni Psal. 50 3.

smaragdinae similis dicitur, id est, viridi colore praeitare: quia nota nostra spes, cuius smaragdus, propter viriditatem, est symbolum, in Dei misericordia posita est,

iuxta illud Psal. 12. Qui tribulant me exultabunt si motus fuero: ego autem in misericordia tua speravi. Et Psal. 41. Ego autem sicut oliua fructifera in domo Dei steteram in misericordia

Dei in aeternum. Vbi aduerte comparare se Dauidem oliuae, cum de spe sua in misericordia Dei disserit, quia sicut oliua semper viret, ita qui in Dei misericordia

confidit, quae smaragdo viridissima gemma comparatur, spem habet florentissimam, & semper virentem: vnde alio in loco ait. Qui confidunt in Domino, sicut mons

Sion, non commouebuntur in aeternum, qui habitant in Hierusalem. Psal. 124. Quod iuxta

Hebraicam veritatem, sic est intelligendum: qui spem suam in Deo collocat: sicut mons Sion, qui in Hierusalem fixum habet locum, nunquam loco mouebitur, ita

ipse nunquam deicietur. Quamuis alij cum D. Augustino duplicem sic distinguant sententiam: Qui confidunt in Domino, erunt sicut mons Sion, & non commouebuntur

in aeternum quisquis habitat in Hierusalem. Verum prior distinctio Hebraeo textui est congruentior, quam propterea sequutus Diuus Hieronymus sic locum transfudit ex Hebraeo: Qui confidunt in Domino, quasi mons Sion immobilis, & in aeternum habitabilis.

Accedit quod quemadmodum viridis color, ut ait Glossa, mirum in modum aspectum recreat, & roborat: ita nihil est, quod magis mortalium animos consoletur, quam Dei misericordia. Vides igitur Dei sedem vndique misericordiae symbolo non solum ambiri, sed etiam exornari: quemadmodum & apud Ezechielem cap. 1. nobis illam ignibus inuolutam, quae diuinam significabat iustitiam, splendor quidam fulgentissimus per circuitum ambiebat, ac pulchram reddebat: qui splendor solum erat diuinae misericordiae, atque clementiae.

Quinam sint vigintiquatuor seniores in totidem thronis sedentes.

In circuitu sedis sedilia vigintiquatuor, & super thronos vigintiquatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, & in capitibus eorum coronae aureae.

SECTIO III.

Vidit Ioannes in circuitu throni vigintiquatuor sedilia, seu thronos, ut habetur Graece. & in his sedentes vigintiquatuor seniores. Per eos D. August. seu Ticonius, Beda, & Primasius vniuersam Ecclesiam intelligunt, iuxta illud Elai. 24. Erubescet luna, & confundetur sol, cum regnauerit Dominus exercituum in monte Sion, & in Hierusalem in conspectu, & in aeternum suorum fuerit glorificatus. In duodecim, inquit Augustinus, Apostolos, & praepositos, & in alijs duodecim reliquam Ecclesiam intellige. Primasius eam. Hec huius numeri rationem posuit nimirum, esse vigintiquatuor pro Ecclesia vniuersa, quasi duodecim tribus duplicarentur propter geminum testamentum: Nam quia, inquit, in veteri testamento duodecim tribus fuerunt, & in nouo duodecim Apostoli Ecclesia fundatores, recte numerus vigintiquatuor sanctorum vniuersam Ecclesiam significat, D. Gregorius in libro 1. Reg. cap. 9. locum hunc expendens concionatores interpretatur. Seniores, inquit, sancti sunt predicatores maturi sensu, moribus graues, qui thronum Dei iuxta positus sedibus ambiunt: quia qui

I.
D. August.
Ticon.
Beda.
Primasius.
Elai. 24 23.
Per viginti
quatuor se-
dentes: vni-
uersa d. si-
gnatur Ecclē-
sia.
D. Gregor.

præ ceteris conditores diligunt, per altissimam conuersationem ei viciniorum requiescunt.

Glossa.
Rich. Vici.
Rupertus
Pannon.
Ioachimus.

II. Communis tamen expositio, quam sequuntur Glossa, Richardus de S. Victore, Rupertus, Pannonius, Ioachimus: & alij, est. Per viginti quatuor seniores intelligendos esse præstantissimos quosque sanctos, ac præcipue prælatos, & Doctores vtriusque testamenti, qui numerus ex duodecim Patriarchis, & ex duodecim Apostolis conficitur, cum enim numerus duodenarius dicat vniuersitatem, in duodecim Patriarchis præstantissimi quique sancti veteris Testamenti, & in 12. Apostolis excellentes viri Testamenti noui, optimo iure accipiuntur: qui seniores, tum propter antiquitatem, tum propter morum, doctrinamque gratuitatem appellantur quam eandem ob causam in thronis sedent: quia in fine mundi iudicabunt.

III.
Per Christi
ascensionem
patuit aditus
in celum.
Ezech. 40.
Hugo Car.
Dion. Carr.

Primò est obseruandum Sedilia, siue thronos in celo post Christi Domini in celum ascensum apparuisse, quia tunc primum patuit sanctis in gloriam aditus, eisque sedilia ad sedendum concessa sunt, in cuius rei typum, & significationem, cum intra Sancta sanctorum, siue tabernaculi Mosaiici, siue templi Salomonis, nulla essent sedilia, nihilominus intra Sancta sanctorum eius templi, quod describit Ezech. à cap. 40. multa sedilia sunt visa. Sic enim latera illa sexaginta sex per circuitum, quorum sit mentio cap. 41. interpretantur Hugo Cardinalis, Dionysius Carthus. & alij. E quibus quadraginta ponunt in ea parte templi, quæ appellatur Sancta: reliqua 29. in ea quæ Sancta sanctorum dicitur. De cuius sententiæ probabilitate superioribus annis dum Ezechielem interpretaremur, fusè disseruimus.

III.
Hebr. 9.
Cur sancta
sanctorum Sa-
lomonis sedi-
bus vacua,
Ezech. verò
templi sancta
visa cum se-
ditibus.

Illud modò dumtaxat ex Hugonis, & Dionysij expositione colligimus, in Sanctis sanctorum templi Salomonis nulla fuisse sedilia, quia vacua omnino fuissent, eum ed solus Pontifex semel in anno ingrederetur, vt ait Paulus ad Hebræos 9. Quo simul etiam significabatur nemini eo tempore ad gloriam aditum patuisse, eamque ob causam superuacua esse sedilia. At verò, quia post passionem Christi liber pater aditus ad Sancta sanctorum caelestia, idcirco in Sanctis sanctorum eius templi, quod in Ecclesia typum à Christo fundata, fuit Ezechie-li ostensum, oportuisse, vt multa sedilia ponerentur, in quibus sederent ij, quibus salus contingeret: atque in ijs excellent hæc viginti quatuor sedilia, siue throni, in quibus viginti quatuor teniores, id est, Prælati, Doctores & præstantissimi quique vtriusque Testamenti heroës, tanquam reliquorum parentes, fundatores, ac iudices, sublimioris gloriæ & honoris prærogatiua emerent.

V.
Quanto honore post
Incarnationem
Angelis homines
antecellant.
Esa. 6. 1.
Dan 7. 10.
Tob. 12. 15.

Secundò aduertendum est, nusquam in sacris literis, Angelos sedentes in celo apparuisse, sed Deum, & homines, vt ex eo exploratum sit quanto honore post Verbi incarnationem homines Angelis antecellant, siquidem homines in thronis confidentes: Angeli verò perpetuo, vel stantes, vel ministrantes apparent, vt est perspicuum ex cap. 6. Esaie, vbi ita legimus: *Vidi Dominum sedentem super solium excelsum & elatum, & ea quæ sub ipsis erant replebant templum, & seraphim stabant subter illud.* Et apud Daniel cap. 7. *Millia millium ministrabant, & decies centena millium assistebant ei.* Et Tobie 12. *Ego sum Raphael Angelus, vnus ex septem qui assistunt ante Dominum.* Vnde iam colliges cum D. Barnardo sermone 2. de tribus testimonijs, & sermone de sancto Benedicto Abbate, quanta fuerit Luciferi elatio, qui vniuersis Angelis stantibus, ipse solus sedere præsumpserit, cum dixit Esaie 14. *super astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis: Siccine, inquit Bernardus, vbi stant omnes, vniuersi ministrant, tu pacu inimice sedobis? quid labors? E contra ad Apostolos dixit Christus Matth. 19. *sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel.* Et de Ecclesia vniuersa dixit Paul. ad Eph. 2. *Deus autem quis diues est in misericordia, propter nimiam charitatem suam,**

quæ

qua dilexit nos, communiſicauit nos in Chriſto, (cuius gratia eſt ſaluaſti) & confeſſus eſt auit, & conſiderare fecit in caeleſtibus in Chriſto Ieſu. Ex quo mirum in modum reſplendet Dei in homines amor, & beneficentia, qui propter Chriſtum ad tam ſublimem eos honoris gradum euexit, vt in nobiliſſima illa curia, tot principibus, id eſt, Angelis ſtantibus, & miniſtrantibus coram Deo in diuinitatis ſuæ throno ſedente, ipſi quoque in thronis pulcherrimis glorioſi conſideant.

Amor Dei in homines.

Tertio, apparuerunt iidem vigintiquatuor ſeniores circumamicti veſtimentis albis, quæ gloſſa interpretatur virtutes, quibus ſancti & teguntur, & albet. Richardus de S. Victore, mundiciam caſtitaſ, & boni operis. Pannonius, caſtitaſ, & ſapientiaſ. Dionyſius Carthuſianus, caſtitaſ. Rupertus æternam iocunditaſ. Alij, gloriaſ corporis. Nobis tamen, verò ſimilius videtur, aut virtutum ornameta: aut gloriaſ animæ accipiendam eſſe. Cum enim hæc apparitio, Eccleſiæ ſtatim ante illam generalem reſurrexionem reſpreſentet, & per vigintiquatuor ſeniores excellentium ſanctorum multitudo, qui in vtroque teſtamento, ſanctitate, doctriſna, & gubernandi prudentia floruerunt, intelligatur, quorum pauci cū Chriſto in corporibus glorioſis in cælum aſcenderunt, non pollumus per veſtimenta alba gloriaſ corporis, ſed aut virtutum pulcherrima ornamenta, aut certè gloriaſ animæ intelligere. Atque eandem gloriaſ exprimunt coronaſ aureaſ, quæ in ſingulorum capitibus apparuerunt: cur verò gloriaſ coronaſ ſimilis dicatur, uſe ſum ſuperius explicauimus: ſignificant etiam Regiam poteſtateſ, verè enim beati ſunt Reges, de qua re, quia iam ſuo loco diximus, non eſt cur eadem replicamus.

VI. Gloſſa. Rich. Viſt. Pannon. Dion. Cart. Rupert. Per veſtimenta alba quid accipiendum.

Beati verè reges.

Quænam ſint fulgura illa, voces, ac tonitrua, quæ de throno procedere viſa ſunt.

Et de throno procedebant fulgura, & voces, & tonitrua.

SECTIO. V.

Hæc omnia ad ſtatum præſentis Eccleſiæ pertinent. Per fulgura, communis expoſitio, (quæ etiam eſt Diui Auguſtini, ſeu Ticonij, Ruperti, Richardi de ſancto Victore) miracula intelligit, quæ Deus per ſeniores illos, ad mundi conuerſionem edidit, & nunc etiam edit, edetque uſque ad finem mundi. Per voces, ac tonitrua, Diuini verbi prædicacionem, eo tamen diſcrimine, quòd voces exprimit temperatas admonitiones mediocriter auribus inſonantes. Tonitrua verò terrificas de futuro iudicio, pœniſque impiorum comminationes. Præterea etiam ſublimis de Chriſti diuinitate, diuiniſque etiam perfectionibus, ac ſecretioribus ſi dei arcanaſ concionas: quem admodum exponit Pannonius. Rupertus aduertit, quia ſancti, non à ſeipſis, id eſt, à propria poteſtate: ſed ex virtute diuina edunt miracula: id eſt, de fulgura, non à ſedibus ſeniorum, ſed de throno Dei procedere, cuius ſolius eſt vera patrare miracula.

I. D. Auguſt. Ticon. Rupert. Rich. Viſt.

Pannon. Rupert. Ex virtute diuina ſancti edunt miracula.

Atque hinc primum habes concionatorem Euangelicum pro ratione loci, temporis, atque auditorum, accommodatè debere concionem: ſiquidem vt diximus, voces hoc loco tum temperatas admonitiones, tum faciliores ad intelligendum, de moraliſque rebus tractationes: tonitrua verò tum terrificas comminationes, tum altiorem de ſublimibus rebus ſermonem ſignificant: quos omnes dicendi modos vſurpare debet concionator Euangelicus: accommodatè ad auditorum conditionem de diuinis rebus diſputans, quam concionandi formam ſeruabat Apoſtolus vt ipſemet teſtatur 2. Cor. 5. cum ait: Siue enim mente excedimus Deo, ſiue ſobrii ſumus vobis: hoc eſt, ſi altiora & ſublimiora prædicamus, id ad explicandam Dei naturam, commendandamque eius gloriaſ, præſtamus: ſi autem

II. Quam concionandi formam ſe uare debeat concionator Euangelicus. 2. Cor. 5. 4.

